

Telefon št. 30-40

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25. v mesecu. Posamezna številka 1 Din. — Naročnina mesečno 1 Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica. Telefon številka 30-40.

Nesrečni invalidi

Beograjski »Ratni Invalid« priobčuje v svoji številki od 24. jan. 1937 uvodnik, v katerem biča brezmejno birokracijo in škodovanje vojnim žrtvam, ki se namerava »podvalno« zopet izvršiti glede brezplačne in znižane vožnje za vojne žrtve po železnicah in parobrodih.

»Ratni Invalid« poudarja, da se je pojavil še eden birokratski monstrum ali kako znajo uradniki komplicirati situacijo.

Že pravočasno, piše »Ratni Invalid«, smo opozorili in opozarjali Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja ter Ministrstvo prometa, da naj se ne dela pravilnik za znižano vožnjo invalidov, v smislu § 30 Invalidskega zakona, brez naših zastopnikov. Še manj, da se ta pravilnik ogrinja v nekakšno nepotrebno skrivnost in da naj se iz te, čisto enostavne reči ne dela misterioznost. Ali ljudje, ki so še ostali na sedanjih mestih v ministrskih uradih,

se niso znali, ali bolje, se niso hoteli prilagoditi novemu pojmovanju današnje vlade, da je temelj vsakega dela v državi in posebno v ministrstvih, pravičnost in socialnost. In so naredili pravilnik za znižano vožnjo invalidom po starem sistemu.

To delo, izdelava pravilnika za znižano vožnjo vojnim invalidom, je bilo poverjeno ljudem, ki po ogromni večini nosijo odgovornost za mizerno preteklost. Vkljub novi vladi, so na nekakšen način

še ostali na svojih mestih. In tako se je zgodilo, da po večini tisti ljudje, ki so delali Invalidski zakon iz l. 1929 in podobne »autoritativne« zakone, delajo zdaj pravilnik za znižano vožnjo, ki globoko zadira v interese in pravice vojnih invalidov.

Je tudi tukaj izvršila svoje. Prišli so ljudje, ki so smatrali, da je dovolj, če se splošna reč zavije v »skrivnost« in da lahko mašljajo kakor se kateremu dopade. Saj odgovornost ne bo padla na njih, temveč na ministrstva in na ministre, ki jih zastopajo. Zato se je pred nami skrivalo delo za pravilnik nekaj mesecev, ker je bil ta »porod« zares težak. Zdaj je pa rojen »monstrum«, neubogljivec. Popackani so vsi socialni pojmi in čuvstva pravičnosti in rešitev je prav po predpisih kučma vojnim invalidom. Kako izgleda ta »kučma«?

Poglejmo vzporedno na dogodke, kakšni so bili dosedaj:

Prva leta, dokler je bil se je za vojne invalide brigalo Ministrstvo vojske in mornarice. Ko je

se je za vojne invalide brigalo Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja. A zdaj,

se po milosti komisije izdeluje pravilnik za znižano vožnjo vojnim invalidom po železnicah in parobrodih, se bo brigala za invalide državna policija. Kdo garantira, če se bo tako nadaljevalo, da ne prevzame te skrbi jutri

Torej, greh, ki ga je naredila ta komisija, je ta, da je delo Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v tem konkretnem slučaju prevrgla na prvoinštančno upravne oblasti ali kakor se temu po domače pove: Na policijo, sreska načelstva in njene organe.

Mi smo absolutno prepričani, piše nadalje »Ratni Invalid«, da noben minister današnje vlade ni hotel, niti

imel namero, da se s tako brutalnostjo postopa z invalidi. In mi bomo ministrom to pokazali in predočili.

Ne verjamemo, da bi hotel Minister socialne politike in narod. zdravja dati tako pooblastilo komisiji za izdelavo pravilnika, ki bi dosedanje dajanje znižane in brezplačne vožnje vojnim invalidom prenesla na neko stalno komisijo, ki bi s sejinami, — 54 sej na leto, — bila absoluten gospodar in disharmonirala potrebam in željam današnje vlade. Jasno je torej, da je to storila komisija sama, na svojo roko, češ, saj bo vse v redu.

In to njeno odgovornost tukaj javno poudarjamo, piše »Ratni Invalid«.

Pravico na znižane in brezplačne vožnje imajo vojni invalidi, ki imajo rešenje in tisti, ki taka rešenja dobe soglasno Uredbe od 1. aprila 1937. Istotako je priznana brezplačna vožnja invalidom in roditeljem v slučajih, predvidenih v § 30 Invalidskega zakona, to je, ko jih pozovejo državne oblasti. Tako določa Invalidski zakon od 1929. leta in je naročil Ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja ter prometnemu Ministrstvu, da se sporazumeta, na kakšen način se naj to praktično izvede.

Na podlagi tega paragrafa in teh predpisov dela ta komisija.

Do sem je vse v redu.

Najslabša stran tega pravilnika pa je ta, da bi naj objave za brezplačna potovanja invalidov izdajale policijske uprave in sreska načelstva mesto dosedaj, ko je to delalo Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja, ortopedski zavodi in vojne oblasti. Vojne oblasti bi torej ne imele več pravice izdajati take objave vojnim invalidom.

Tiste objave za brezplačna potovanja, ki bi jih naj izdajala policija in sreska poglavarstva, veljajo samo za legitimacijo s sliko. In to legitimacijo izdaja policija in sresko poglavarstvo.

Za vsako brezplačno potovanje naj bi plačal invalid takso 2 Din.

Polovična vožnja se računa 6 krat na leto. Prej je bilo trikrat letno tja in nazaj, a zdaj šest potovanj kamorkoli, ali vsaka vrnitev je všteta kot vožnja. Legitimacije se dobe zopet preko policije in sreskih načelstev.

Postopanje bi bilo takole:

Sreskemu načelstvu se vloži prošnja. Priloži se taksa 20 Din. Sresko načelstvo ali policija pošlje to prošnjo finančni direkciji, a ta železniški direkciji. Železniška direkcija izda potrjene legitimacije in zopet grede nazaj, kakor so prišle, da jih naposled dobi prosilec.

Torej, invalidom bi take legitimacije za brezplačno ali znižano vožnjo dajala policija oziroma sreska poglavarstva. Delavcem jih izdajajo Borze dela, gluhoonemim otrokom odsek zaščite pri Borzi dela.

Vidi se iz tega,

invalidi, ker so s tem pravilnikom izvzeti iz svoje dosedanje matice. Saj tudi za naše izseljence izdaja brezplačne karte izseljeniški komisariat.

Pri ministrstvu se ustanovi državna komisija in to iz 3 zastopnikov Ministrstva prometa, iz 2 zastopnikov Ministrstva socialne politike in 1 zastopnika Finančnega ministrstva. Eden od zastopnikov Ministrstva socialne politike mora biti zastopnik Borze dela. Kakor se tu vidi, je vse popolnoma birokratsko. Zastopnik Borze dela mora biti, a zastopnika Udruženja vojnih invalidov ni.

Komisija je stalna in plačana iz kredita za vožnjo in so plačane seje. Višino teh nagrad odreja komisija sama. Normalno mora biti 52 sej. To je poanta vsega tega in pa

piše »Ratni Invalid«. Sejnine... sejnine... sejnine...

In kar je najzanimivejše je to, da so sklepi komisije pravomočni in niti Minister ne more izdati kake specijelne uredbe brez predloga komisije.

Delalo se je na tem pravilniku, piše »Ratni Invalid«, kakor da se je

proti vojnim invalidom, a ne humanitaren, socialen in pravičen regulator za vožnjo vojnih invalidov. S tem pravilnikom se hoče stlačiti vojne invalide v grupe delavcev, gluhoonemih otrok, brezdomcev in socialnih revežev. Kakor da niso nič več zaslužili. Mesto nagrade se nas je ponižalo in razžalilo.

To se ne sme zgoditi! Skrbeli bomo, da to zvedo pristojna Ministrstva! Čas je, da se take ljudi ukloni, poudarja »Ratni Invalid«, in da se ta činovniška hierarhija razprši. Ker drugače bo vse dobro delo za narod, ljudstvo in državo zaman.

Obvestilo o tekočih zadevah

Božični prazniki so minuli v praznovanju tako, da ni beležiti kakih sprememb glede zboljšanja Invalidskega zakona, oziroma invalidskega vprašanja sploh. Delo je pač počivalo za nekaj časa tako v Beogradu, kakor pri nas. Približujemo se sprejemanju novega državnega proračuna in o postavkah za invalide smo že poročali, da so primerno povišane in stavljene pod popolnoma samostojne pozicije tako, da ne bodo več združene z ostalimi pokojninami državnih upokojencev, med katerimi ni bilo toliko razvidno, koliko je za vojne žrtve same določenega. Gotovo je predvidena postavka za invalidnine z ozirom na lanskono novo uredbo o spremembah invalidskega zakona, ki prinaša okoli 20.000 vojnim žrtvam nazaj invalidsko podporo in jim ista teče že od 1. februarja 1936. Želeji je, da bi bile tudi priprave za novo rešitev invalidskega vprašanja, ki se nam obeta in o kateri so nam večkrat funkcionarji kr. vlade lani izrazili, gotove sporedno z bodočim državnim proračunom, potem bi mogli največ upati, da bo kmalu popolno rešeno.

Glede voznih olajšav, ki nam jih daje Invalidski zakon, se ne misli zboljšati, kakor vidimo iz članka, ki ga danes posebej priobčujemo. Dotična uredba sicer še ni izšla, za to pa smo proti njej pravočasno protestirali. Tudi naš Oblastni odbor je poslal, poleg Središnjega in drugih naših organizacij, protestna pisma na merodajne faktore.

Legitimacije za železniško vožnjo pa pri tem stoje nepodaljšane in mora v kratkem iziti uredba in sicer kakor želimo, da bi tudi nam v tem oziru kaj zboljšala, kakor je drugim stanovom.

O pomilostitvi kazni, da bi naši invalidi in vdove, ki so sedaj dvakrat kaznovani, bili tudi deležni po Invalidskem zakonu svojih zasluženih pravic, tudi še ni nobenega odziva. Listi so te dni pisali, koliko kaznjencev je bilo z amnestijo odpuščenih iz zaporov, le za vojne žrtve ni pomilostitve, da bi mogle dobivati prepotrebno zaščito.

Kolikor nam je znano, je naše Invalidsko sodišče v Ljubljani poskušalo, da bi moglo uveljaviti izbrise kazni, ki so jih mnogim izrekla naša okrožna sodišča, toda vprašanje je iz-

In »Ratni Invalid« zaključuje:

»V imenu vojnih invalidov, v imenu našega Udruženja se obračamo h kraljevski vladi, posebno pa k predsedniku g. dr. Milanu Stojadinoviću, g. Dragiši Cvetkoviću in g. dr. Mehmedu Spahi s prošnjo, da pregleda delo te komisije in ga preda reviziji, v kateri naj bodo priznani socialni delavci. Kajti mi več ne moremo dopustiti, da se nas žali in ponižuje in uporablja zoper nas stare metode, ne moremo več dopustiti, da taki ljudje delajo našo bodočnost. Vsaj toliko smo vojni invalidi zaslužili, da se nas ne uvršča v grupe, kjer ni naše mesto, ker mi nismo socialni reveži, temveč bivši bojevnik, ki smo se onesposobili in pohabili v vojni.

Nič ni prepozno, ko je pristojnim ministrom dana prilika, da se pozabavimo z delom svojih uradnikov in njihovo delo kritično pregledajo, ter se tudi prepričajo, zakaj so postopali tako mačehinsko proti vojnim invalidom.

Mi in vsi vojni invalidi se pridružujemo temu zahtevku.

padlo negativno! Danes se še vedno ne more priznati invalidske podpore dotičnemu, ki se mu je kazen izbrisala z vsemi posledicami.

Občni zbori se vrše:

Na svečnico dne 2. februarja 1937:

V Moravčah v osnovni šoli po 10. maši.

Na Vrhnikih ob pol 3. uri popoldne v gostilni pri Jurci.

V nedeljo dne 7. februarja 1937:

V Kočevju ob 10. uri pri tov. Karlu Erkerju.

V Šoštanju ob 9. uri v gostilni Berložnik.

V Sevnici ob 9. uri v gostilni Kregl.

V Metliki ob 9. uri v osnovni šoli.

V nedeljo dne 14. februarja 1937:

V Velikih Laščah ob pol 10. uri v gostilni Vatikan.

V Slovenski Bistrici ob 10. uri v gostilni pri Avguštinu.

V Žužemberku ob 13. uri v gostilni pri Mlakarju.

V Krškem ob 10. uri v dvorani Sokolskega doma.

V Mariboru ob 10. uri v kazinski dvorani (bivši kino Apolo) Stolni trg.

Na Jesenicah ob pol 10. uri v vrtcu Sv. Cirila in Metoda.

V nedeljo dne 21. februarja 1937:

V Ormožu ob 9. uri v Društvenem domu.

V Ljubljani ob 8. uri v Mestnem domu, Krekov trg.

V Trzinu ob pol 10. uri v Rokodelskem domu.

V nedeljo dne 28. februarja 1937:

V Mokronogu ob 10. uri v gostilni pri Majenu.

V nedeljo dne 14. marca 1937:

V Murski Soboti ob 10. uri v restavraciji pri kolodvoru.

Na praznik dne 19. marca 1937:

V Beltincih ob 9. uri v gostilni Borovič v Odrancih.

V nedeljo dne 21. marca 1937:

V Dolenji Lendavi ob pol 9. uri v gostilni Pojbič.

Člani in članice, udeležite se polnoštevilno občnih zborov, ker pridejo delegati in se bo razpravljalo o važnih zadevah invalidskega vprašanja.

Krajevni odbori, ki še niso določili občnih zborov, naj jih sigurno določijo za objavo v marčevski številki in naj se ozirajo na najbolj proste dneve po tem obvestilu.

Vojni invalidi državni uslužbenci in novi invalidski zakon

Čitamo napovedi merodajnih činiteljev, da dobimo nov socialnejši zakon. Čitamo in upamo, upamo in zopet čitamo in skušamo verovati, kajti mnogo nam je bilo že obljubljenega, pa malo je bilo izpolnjenega! Veliko so nam že vzeli, pa malo vrnilo! Upajmo, da bodo sedanje obljube vendar enkrat postale tudi dejstvo. Ako pa dobimo nov in boljši invalidski zakon, lahko upravičeno računamo, da bodo dobili vsaj nekaj priznanja tudi vojni invalidi, državni uslužbenci.

Na to skupino vojnih invalidov se je vedno gledalo, kot na ljudi, ki so že kar preveč dobro oskrbljeni s svojim službenim položajem in jim radi tega z invalidskim zakonom ni potreba priznati nikakih posebnih ugodnosti. Pri vsem tem pa je sreča v nesreči, da je ta skupina vojnih invalidov silno majhna. Od 240.000 državnih uslužbencev, so jih po celi kraljevini našteali jedva okrog 1600. — Z ozirom na to številko je potreba vsakekor pripomniti, da so v tem številu všteti vsi vojni invalidi, do vključno svetovne vojne, ne pa samo oni iz vojn pred letom 1900, kakor bi se po številu lahko domnevalo.

Vojni invalidi, aktivni državni uslužbenci ne prejemaajo po sedanjem zakonu nikake invalidnine, kljub temu, da tri četrtine teh poseda najnižja mesta v državni službi, ko so mesta služiteljev in zvaničnikov, — le jedva četrtina teh zazvzema uradniške položaje. Povprečna plača služitelja ali zvaničnika, — družinskega očeta z dvema otrokoma znaša 900 do 1100 Din — mesečno, zato o kaki sijajni preskrbi tukaj ni govora. Invalidski zakon iz l. 1929 priznava invalidnino vsem vojnim invalidom privatnim nameščencem in sicer samcem tedaj, če ne prejemaajo mesečno več nego 1800 Din, družinskim očetom pa tedaj, če ne prejemaajo mesečno več nego 2200 Din plače, in pridaje k tem dohodkom še za vsakega otroka po 400 dinarjev na mesec. Iz tega se vidi velika razlika, katero ustvarja sedanji invalidski zakon med državnimi in privatnimi nameščenci vojnimi invalidi. Ta razlika pa bi se mogla upravičiti le tedaj, ako bi se bilo z izredno veliko zaposlitvijo vojnih invalidov v državnih službah nekako rešilo in olajšalo invalidsko vprašanje v državi. Pri številki 1600 je pa taka rešitev seveda popolnoma izključena, in je ta številka tudi dokaz, da vojni invalidi v naši kraljevini nimajo tiste zahvale naroda, kot jo imajo vojne žrtve v državah, v katerih sta socialni čut in priznanje zaslug na popolni višini.

Teh 1600 vojnih invalidov drž. uslužbencev mora v 98% opraviti isto delo, kot bi ga opravil zdrav uslužbenec na danem službenem mestu. Ako računamo, da bi teh 1600 vojnih invalidov ne bilo uslužbenih v državni službi, bi jim morala država plačevati invalidnino. Pri povprečni 50% pridobitni nesposobnosti teh 1600 uslužbenih vojnih invalidov, katerim država ne plačuje invalidnine, prištedi država blagajna letno okrog 250.000 Din.

Miselnost današnje družbe je malo naklonjena vojnim žrtvam. Ta družba gleda v pohabljeni vojni žrtvi nekako manj vredno človeško bitje. Ob taki miselnosti družbe morajo mnogi vojni invalidi državni uslužbenci bojevati trd boj za svoj obstanek. V mnogih primerih je potrebno, da storijo več nego bi storil zdrav uslužbenec na danem položaju, ako hočejo, da so v službi upoštevani. Ni čudno tedaj, da mnogi prezgodaj podležejo vojnim posledicam in zapustijo svoje družine v revščini. Oni, kateri se pa še naprej bojujejo za skromno skorjico kruha, lahko že v naprej čutijo, da jim posledice vojne ne bodo dopustile, da odslužijo 35 službenih let, ki so potrebna za priznanje polne pokojnine. Sedaj nastane vprašanje, ali je pravično, da vojni invalid, kateri je dal svoje zdravje na državni oltar, in ki se je z zmanjšano telesno sposobnostjo boril za svoj kruh v službi 25 ali 30 let in je moral radi vojne hibe prezgodaj v pokoj, — dobi občutno okrnjeno pokojnino?

Pravično bi tedaj bilo, da bi invalidski zakon priznaval invalidnino tudi invalidom v državni službi na določenem maksimumu prejemkov, kakor invalidom privatnim nameščencem. Ako bi pa to iz finančnih ozirov ne bilo mogoče, potem naj bi se tem priznala leta za pokojnino in sicer tako, da bi se vojnemu invalidu drž. uslužbencu ob upokojitvi prištel v pokojnino vsaj po eno leto za vsakih začelih 10% pridobitne nesposobnosti, ki jo ima invalid ob času upokojitve.

Pri sedanjem številu v državni službi uslužbenih vojnih invalidov, bi prvi ali drugi način rešitve tega vpra-

šanja imel komaj viden vpliv na finančno vprašanje.

Če poleg vsega tega še primerjamo dva državna uslužbenca, — prvega, ki zdrav s polno telesno sposobnostjo z lahkoto opravlja poverjene posle, drugega pa vojnega invalida, ki z naporom ostalih sil opravlja isto delo, mora vsak pravičnež priznati, da gre drugemu še posebno priznanje, saj je svoje izgubljene sile daroval v dobro države.

Ako sedaj v resnici dobimo nov invalidski zakon, ne bo popoln, ako ne bo prinesel priznanja in izboljšanja tudi vojnim invalidom državnim uslužbencem. Naše udruženje bo v tem pogledu gotovo energičen tolmač naših teženj.

France Blagotinšek.

Naše gibanje

Opozorilo. Nekateri Krajevni odbori pobirajo v mnogih primerih samo članarino, ne pa tudi naročnino za naše glasilo. Opozorjamo odbore in članstvo, da je naročnina po sklepu Oblastnega občnega zbora poleg članarine obvezna.

Ljubljanskim članom. Krajevni občni zbor Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani se bo vršil letos dne 21. februarja 1937 ob 8. uri zjutraj v veliki dvorani Mestnega doma s sledečim dnevnim redom:

Otvoritev in konstituiranje.
Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
Poročila funkcionarjev.
Poročilo nadzornega odbora.
Sprejetje novih društvenih pravil.
Volitev upravnega in nadzornega odbora.

Slučajnosti.
Članom in članicam se bodo razposlala posebna vabila ter se obenem naprošajo, da se udeležijo občnega zbora v polnem številu.

Obenem se obveščajo vsi člani in članice, da so nove članske knjižice, v kolikor so bile stare do sedaj oddane, že izgotovljene in da se članarina za leto 1937 že lahko vplača na nove članske knjižice v društveni pisarni. Knjižice se pa zaenkrat še ne morejo razdeliti, ker jih mora še prej registrirati Oblastni odbor. To se bo pa zgodilo najkasneje do občnega zbora in se bodo, če ne prej, ta dan knjižice razdeljevale.

Obenem pa ugotavljamo, da manjka še preko 150 članov in članic, ki svojih starih knjižic še niso oddali, in jih tem potom ponovno in nujno prosimo, da to čimprej store in še pred občnim zborom prinesejo svoje stare knjižice v društveno pisarno.

Krajevni odbor UVI v Mariboru sklicuje za nedeljo dne 14. februarja 1937 ob 9. uri dopoldne svojo redno skupščino v kazinski dvorani, t. j. v bivšem kinu »Apolo«, Slomškov trg 17 s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev in konstituiranje.
2. Izvolitev predsednika skupščine, tajnika in dveh overovateljev.
3. Čitanje zapisnika zadnje skupščine.
4. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika.
5. Poročilo nadzornega odbora.
6. Absolutorij (razrešnica staremu odboru).
7. Sprememba pravil.
8. Volitev upravnega in nadzornega odbora.
9. Volitev delegata in namestnika za Oblastne skupščine.
10. Odobritev proračuna za l. 1937.
11. Slučajnosti.

Vabimo celokupno članstvo k čimvečji udeležbi, ker bo skupščina z ozirom na dnevni red posebne važnosti, zlasti pa nam bo došli delegat Oblastnega odbora sporočil, kako je s predvidenim in objavljenim novim invalidskim zakonom. Prisostvovanje članstva je obvezno. Pozivamo članstvo, da pripelje seboj tudi nečlane, to je vse one, ki se naše organizacije ogibljejo pa so zaščiteni ali pa bodo po svojih dokazih prej ali slej na podlagi priglasitve dobili invalidsko zaščito.

Na občnem zboru se bodo tudi razdelile nove članske knjižice, in sicer

vsem onim, ki so že predložili stare knjižice in nove slike.

Končno pozivamo članstvo, da poravnava članarino za leto 1936. in 1937, zato bo tajnik že od 8. ure naprej članom na razpolago v dvorani.

Torej pridite vsi na tovariško dolžnost. Na svidenje!

Krajevni odbor v Slov. Bistrici sporoča svojim članom, kakor tudi nečlanom, da se bo vršil redni občni zbor dne 14. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorani gospoda Augustina v Slov. Bistrici.

Ker je zelo važno, da je redni občni zbor polnoštevilno obiskan, se vas pozivlja, da se istega udeležite vsi člani in članice ter pripeljete tudi še ne-članjene. Recite jim, da bodo v bodoče rabili gotovo pomoč od naše organizacije, pa se jim ne bo nudila, ker so zanemarjali ali pa celo zasmehovali organizacijo. Pride tudi delegat iz Ljubljane, ki bo povedal marsikaj zanimivega.

Isti dan pred občnim zborom se bo pobirala tudi članarina in naročnina za list Vojni invalid.

Invalidi, kateri imajo vozne legitimacije, naj iste prinesejo s prepisi rešenj Višjega invalidskega sodišča, ki morajo biti overovljeni, oziroma jih bo tajništvo odposlalo v potrditev.

Članstvo se je v letu 1936. za 98% pomnožilo, vendar še niso vsi včlanjeni, zato se želi, da se vsaj vsi priznani po invalidskem zakonu iz leta 1929. včlanijo.

V Slov. Bistrici bo licitacija za kantino dne 5. februarja 1937 dopoldne ob 11. uri pri Štabu komande mesta. Pogoji so tam razvidni v uradnih urah. Kavcija 200 Din v gotovini ali vrednostnih papirjih se položi pri blagajni Komande 1. divizije konjske artilerije.

Iz Celja. Ker mora vsak član imeti svojo knjižico radi evidence, pozivlja Krajevni odbor U. V. I v Celju vse svoje člane in članice zamudnike, da v mesecu februarju gotovo prinesejo v pisarno: 1 sliko, zadnje rešenje iz Beograda, če nima tistega pa sklep po zakonu iz leta 1925 in pa 3 Din za knjižico.

In sicer sledeči člani še niso slik oddali:

Gerčer Anton, Oset Franjo, Hane-kam Rudolf, Bejek Franc hiralnica Ptuj, Klaužer Anton, Šorn Leopold, Legvart Mirko, Krajnc Ivan, Zadravec Jakob, Platinovšek Franc, Brumen Valentin, Prelog Vinko, Zupanek Matija, Fišer Matevž, Felicijan Alojz, Ostrožnik Franc, Sivka Simon, Mastnak Ignac, Likovič Franc, Cestnik Ferdo, Verk Franc, Zavrtnik Ivan, Rasch Walter, Mravljak Franc, Košir Anton, Helebrand Fabijan, Peček Jože, Šalej Ivan, Vidmar Jože, Lesjak Alojz, Verbič Miha, Žerjav Feliks, Jager Ivan, Cigler Ignac, Deržek Alojz, Rožencvet Franjo, Dobrotinšek Pavel, Cizelj Anton, Škoflek Viktor, Vengust Miha, Cafuta Matevž, Vodišek Franc, Orač Anton, Žigert Josip, Aužner Jakob, Pobrirk Franc, Fale Franc, Fidler Matevž, Močnik Anton, Knez Matija, Žmaher Alojz, Fendrih Jože Novavas in Rifnik, Čadež Anton, Plahuta Miha, Likar Jože, Anžlovar Štefan, Selič Franc, Lapornik Ciril, Reich Jože, Podplatan Alojz, Resnik Karl, Cocej Jakob, Prodenčar Miha, Pristovšek Franc, Cvikel

Martin, Čater Franjo, Krajnc Jakob, Muhič Franjo, Bobek Matija, Žlender Jože, Žvipek Anton, Petek Jože Ribnica, Videtič Jože, Bacho Oskar, Knežar Marko, Vranič Jakob, Korošec Janž, Verdev Ivan St. Peter, Podkoritnik Ivan, Onič Miha, Ogrizek Anton, Marovšek Franc, Rajtar Alojz, Jezernik Franc, Šarp Franc, Podkrajšek Martin, Kolar Jože iz Hrastje in Seržovice, Čerenšek Franc, Bastič Franc, Malovšek Franc, Sket Jože, Bračko Jože, Mastnik Franc, Krznar Mohor, Findeisen Henrik, Majerhold Anton, Vuzem Franc, Gračnar Franc, Hohnjec Mihael, Jazbec Ivan, Ocvirk Anton, Šmid Matija, Kožuh Ivan, Potočan Ivan, Zupanc Anton, Mirnik Anton.

Članice: Perpar Katarina, Fedin Terezija, Točaj Marija, Lipovšek Jožefa, Štigl Franciška, Jamnišek Marjeta, Bincl Tereza, Kočevar Alojzija, Lečnik Neža, Janžek Marija, Majoranc Marija, Stravs Jera, Stagoj Katarina, More Neža, Blaznik Ivana, Drešar Marija, Soršan Marija, Rezar Marija, Čadej Marija, Jošt Marija Celje, Teržan Reza, Završnik Tereza, Marinc Franca, Čebular Vanda, Krajnc Ana Lahovnik, Ogrinc Julija, Bevc Marija Laško, Hiti Marija, Ferlič Amalija, Sentočnik Julijana, Vrečar Antonija, Zupančič Marjeta, Ocvirk Neža, Jane Eliza, Romih Antonija, Jevnišek Marija, Stiasni Franca, Celinšek Ivana, Verdel Katarina, Plank Ana, Tovornik Neža, Volavšek Tereza.

Krajevni odbor v Črnomlju sklicuje svoj redni letni občni zbor, dne 31. januarja ob 11. uri v gostilni Skubica Matija v Črnomlju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika, 2. poročilo tajnika in blagajnika, 3. poročilo delegata od Oblastnega odbora, 4. sprejem novih pravil, 5. volitve novega odbora, 6. slučajnosti.

Odbor poziva vse svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži občnega zbora in to že ob deveti uri, ker se bo od 9. do 11. ure razdeljevala podpora, katero smo prejeli od kr. banske uprave v Ljubljani v znesku Din 1000.

Nadalje se bo pobirala članarina in legitimacije za polovično vožnjo.

Poudarjamo ponovno, da je važno, da se vsak član sigurno udeleži občnega zbora, ker moramo ukreniti vse potrebno, da se končno izda inv. rešenja od l. 1929, ter iz dopolnilne uredbe od l. 1936.

Torej, kakor razvidno iz zgoraj navedenega, je sveta dolžnost vsakega člana, da se udeleži občnega zbora in da pripelje vse vojne žrtve, katere še eventuelno niso včlanjene pri našem udruženju.

V pričakovanju na polno udeležbo kličemo na svidenje. »Sloga jači, nesloga tlači!«

Murska Sobota. Krajevni odbor UVI v Murski Soboti naznanja svojim članom, da se bo vršil letni občni zbor v nedeljo 14. marca 1937 ob 10. uri dopoldne v prostorih restavracije pri kolodvoru v Murski Soboti. — Tovariši in tovarišice! Stojimo pred važnimi spremembami invalidskega vprašanja kakor tudi spremembi pravil našega Udruženja in bo treba iste sprejeti na občnem zboru. Zato pozivamo vse članstvo, da se polnoštevilno udeleži občnega zbora, saj je dolžnost vsakega člana, da pride vsaj enkrat na leto k svoji organizaciji! — Tajništvo je začelo razpošiljati položnice za vplačilo članarine in naročnine za leto 1937. Precej članov je pa v zastanku s plačilom za leto 1936. Zato opozarjamo vse zamudnike, da pohite s plačilom, da tajnik ne bo imel nepotrebnega dela in odbor nepotrebnih stroškov z opomini.

Krajevni odbor UVI v Mokronogu naznanja vsem svojim članom in članicam, da se bo vršil redni letni občni zbor v nedeljo dne 28. februarja 1937 ob 10. uri dop. pri g. Aleksandru Majcnu, županu in gostilničarju v Mokronogu.

Naproša se vse člane in članice, kakor tudi tiste, ki so nazaj ali na novo pristopili in oddali svoje članske knjižice radi zamenjave z novimi, da poravnajo članarino in naročnino za list Vojni invalid za leto 1937. že pred občnim zborom, na domu pri tajniku.

List Vojni invalid je naročen za vse člane in članice, tudi za tiste, ki

so nazaj ali na novo pristopili, zato mora vsak, poravnati naročnino že pred obnim zborom.

Na občni zbor pride tudi delegat iz Ljubljane, ki bo pojasnil borbo za zboljšanje gmotnega stanja, kakor tudi vsakemu posameznemu po želji vse.

Vsak vojni invalid, ki ima železn. legitimacijo, mora prinesiti isto s seboj in jo oddati tajniku, o priliki poravnave članarine in naročnine, da se jih bo skupno poslalo ministrstvu radi podaljšanja za leto 1937. Vsak bo tudi prejel svojo novo člansko knjižico pri tajniku, ko bo prišel plačat, ako bodo že do tega časa prispele od O. o. iz Ljubljane.

Člani in članice, vsi na občni zbor, da bo čimvečja udeležba.

Dolenji Logatec. Približno se čas občnega zbora. Povabite svoje znance invalide in vdove, da naj se včlanijo. Dolžnost vsakega je, da se zaveda organizacije. Kdor ostane brezbrizen, naj ne tarna, ako se organizacija ne bo hotela zanj potegniti. Precej reduciranih je dobilo nazaj pravice, ker se je organizacija potegnila za nje. — Torej invalidi in vdove iz Planine, Rovt in drugih oddaljenih krajev, povejte drug drugemu in naj se pride vsak organizirat k tajniku, ki je vsak dan na razpolago. Oddajte vsi stare članske knjižice, da dobite nove. Tudi železniške legitimacije prinesite radi podaljšanja. Storite to v 14. dneh.

Občni zbor Krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Velikih Laščah se bo vršil v nedeljo dne 14. februarja 1937 ob 1/2 10. uri v gostilni Vatikan. Vabite se vsi člani in članice, da pridete zanesljivo na naše zborovanje, predvsem pa tisti, katerim je krajevni odbor po novi uredbi izposloval invalidnino. Prišel bo tudi delegat Oblastnega odbora iz Ljubljane, ki nam bo podal točno sliko o invalidskem vprašanju. Pobirala se bo tudi članarina za l. 1937 in kar jo je na dolgu iz prejšnjih let. — Odbor.

Udruženje vojnih invalidov na Jesenicah je zopet zadela bridka izguba, ker se je tik pred prazniki preselila na boljši svet zvesta članica in dolgoletna odbornica, vojna vdova Dreša Ivana.

Dolgo časa je bolehal, vendar smo mislili, da bo prebolela in da ji pomlad zopet vrne zaželjeno zdravje. Pa, bilo je drugače zapisano v knjigi usode, zato sedaj mirno spi svoje večno spanje na pokopališču na Koroški Beli.

Kakor nešteti tisoči, tako je tudi njen pokojni mož odšel v svetovno klanje ter ji zapustil dvoje, tri in dve leti starih otrok. Borna pokojnina ni zadostovala za preživljanje treh ljudi, zato si je morala poiskati delo in ga je tudi dobila pri Kranjski industrijski družbi, kjer je bila zaposlena, dokler je ni bolezen primorala, da je poiskala bolniško posteljo, s katere ni več vstala.

Krajevni odbor Jesenice je položil lep venec na njen grob in številno članstvo, zlasti vojne vdove, ki so tudi venec nosile, so jo spremile na zadnji poti. Krajevni odbor na Jesenicah bo pokojno Ivano Drešo, zvesto članico in odbornico, ohranil v trajnem spominu.

Občni zbor Krajevn. odbora UVI v Šoštanj se vrši dne 7. februarja 1937 ob 9. uri v gostilni g. Jožefa Berložnika.

Dolžnost vsakega vojnega invalida in vdove je, da se tega občnega zbora udeleži, ker pride delegat iz Ljubljane in nam bo sporočil o bodočem novem invalidskem zakonu in vseh tekočih zadevah. Zatorej vsi na občni zbor!

Krajevni odbor v Metliki sporoča, da se bo vršil redni občni zbor v nedeljo 7. februarja 1937 ob 9. uri predpoldne v prostorih osnovne šole v Metliki.

Dnevni red: 1. poročilo uprave in nadzorstva. 2. Poročilo delegata Obl. odbora iz Ljubljane. 3. Sprememba pravil. 4. Volitve upravnega in nadzorstvenega odbora.

Sevnica. Krajevni odbor UVI nanašanja vsem svojim članom, da se vrši občni zbor dne 7. februarja ob 9. uri pri Kraglu v Sevnici, ki je obvezen za vsakega člana, pa tudi, da pripelje

s seboj vojne žrtve, ki niso organizirane, da zvedo, kako stojijo in da spoznajo, da je nujno potrebno, da se vsi včlanijo. V skupnosti je moč! — Kateri še niste oddali legitimacije za podaljšanje, storite to takoj, ker se bodo v prihodnjih dneh odposlale. Tako tudi tisti, ki boste prosili za nove legitimacije: storite to takoj, da se ne bo ta stvar zopet vlekla skozi par mesecev. — Na občnem zboru poravnajte članarino!

Božičnica. Dne 20. decembra 1936 je priredila Krajevna organizacija UVI v Kranju božično obdarovanje. Obdarovanih je bilo 60 članov. Celokupna vrednost daril je znašala okoli 6000 dinarjev.

Pri obdarovanju so bili navzoči: predsednik Oblastnega odbora tovariš Štefe, zastopnik kranjske občine podžupan g. Gorjanc ter zastopnik sreskega načelstva g. Podkrižnik.

Navzoče je najprej pozdravil predsednik tov. Rangus, na to je tov. Štefe pohvalil odbor, da tako vztrajno dela. Izjavil je, da to ni malenkost za Božič obdarovati 60 članov.

G. Gorjanc je govoril v imenu kranjske občine ter obljubil, da bo priporočil občini podpirati naša stremjenja.

Veličasten občni zbor Krajevn. organizacije Novo mesto

Dne 10. januarja 1937 je imela Krajevna organizacija udruženja vojnih invalidov v Novem mestu svoj redni letni občni zbor v občinski razpravnici dvorani. Dvorana je bila nabito polna članstva, prišlo pa je tudi še nekaj neorganiziranih, ki so še isti dan prijavili svoj pristop v našo organizacijo, mnogi pa obiskujejo tajnika še vedno v isti zadevi na domu. Naš občni zbor je pokazal pravo praznično razpoloženje po uspešnem, trudopolnem delu Krajevnega odbora v pretečenem letu. Zato je bil tudi po vsej pravici venčan s popolnim zaupanjem in s stoprocentno udeležbo našega zavrednega članstva.

Nekaj minut po 10. uri otvoril predsednik Krajevnega odbora — popolnoma slepi tovariš Lukman Mihael — redni letni občni zbor, konstatira sklepčnost, pozdravi prisrčno zbrano članstvo, kakor tudi došlega tovariša-delegata Oblastnega odbora Stankota Tomca in navzočega zastopnika kr. vlade, sreskega podnačelnika Vidmar Vinkota. Nadalje sporoči predsednik-tovariš Lukman, da se vabljeni gospod banovinski svetnik in odvetnik Dimitrij Weble, ki je veliki prijatelj in zaščitnik vojnih žrtev, občnega zbora ni mogel udeležiti radi nujnega zadržka. Poslal je pismeno opravičilo in prosi tovariša-tajnika Juraka, da ga prečita. Jurak prečita pismo:

Gospod predsednik! Nameraval sem se udeležiti jutrajnjega Vašega občnega zbora in se odzvati Vašemu prijaznemu povabilu. Radi važne seje, katero imam istočasno v Celju, pa se seveda vabilu ne morem odzvati in vljudo prosim tako Vas, kakor tudi vse cenjene zborovalce, da mi oprostite.

Vedno sem rad prihajal med Vas kot med svoje stare znance in prijatelje ker sem v ostalem smatral tudi za izredno čast, da sem lahko bil v sredi med Vami, ki ste prinašali največje žrtve za celotno našo skupnost in naš narod. Politična skupina, kateri pripadam, je zlasti po svojih predstavnikih v Sloveniji našla vedno razumevanje za pereča socialna vprašanja, h katerim spada tudi invalidsko. Radi tega je ta skupina tudi posredovala po svojih predstavnikih pri merodajnem faktorju, da se je invalidski zakon vsaj deloma izboljšal in da bo sedaj marsikateri invalid, ki je žrtvoval svoje zdravje in veselje za narod in državo, prišel do malenkostnega priznanja s strani države.

Sporočite prosim, gospod predsednik, moje najlepše pozdrave vsem cenjenim zborovalcem ter ostajam Vam, kakor tudi celemu Vašemu društvu vedno na razpolago. Vaš vdani: W. D. Ustmeno je opravičil svoj izostanek zelo popularni in priljubljeni

Kdor bi se zavaroval za pogreb ali otroke za doto, naj se obrne z dopisnico na tov. Tomca pri Oblastnem odboru v Ljubljani.

Ponudba. Naš zavod za povečanje slik rabi v vsakem večjem kraju zastopnike za obisk privatnih strank. Smo zelo zmerni v cenah in dobavljamo samo res prvovrstno blago, tako da vsakogar povsem zadovoljimo. Potnikom damo 50% provizije, tako da ako je količjak sposoben in delaven, lahko mesečno zasluži (ako dela samo za nas) do 2500 Din. Za kolekcije je vložiti mala kavcija 200 Din (po lastni ceni). Imamo tudi nagrobne plošče in Semi Emeil predmete kakor: žepna ogledala, broše, obeske in razne k temu spadajoče predmete. Z ofertom je poslati tudi reference, kje naj se informiramo, ker sprejememo edino take, ki hočejo pošteno delati. — MINA, Maribor-Pobrezje.

Kantina v vojašnici Vojvode Mišiča v Mariboru je razpisana. Licitacija se vrši 15. februarja 1937 ob 11. uri v pisarni te vojašnice. Pogoji so razvidni tamkaj med uradnimi urami. Kavcija, ki se položi v gotovini ali vrednostnih papirjih pri Komandi 45. pp., znaša 1800 Din. Pravico udeležbe imajo samo invalidi.

Invalidski zadrugi priznana humanitarnost po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov

Vzajemna pomoč, posojilna in gospodarska zadruga z o. z. v Ljubljani, je prejela sklep okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 11. januarja 1937 opr. št. VIII R 1023-37-2, da ji je priznana lastnost humanitarne ustanove v smislu čl. 6 uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov.

Vsled tega bodo dolžniki, ki so zaščiteni po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov odplačevali v smislu čl. 4 te uredbe svoje dolgove tako, kakor določa odplačilni načrt po členu 6 te uredbe, to je v 12 (dvanaestih) letnih obrokih brez kakšnega znižanja s 3% obrestmi, počeni s prvim obrokom 15. novembra 1936.

Za one, ki niso kmetje in zaščiteni po gori navedeni uredbi, seveda ugodnost po prednavedenem odstavku ne velja.

Dotičnim pa, ki pridejo v poštev za zaščito, je zadruga Vzajemna pomoč v Ljubljani poslala pismena obvestila z obračuni višine prvega obroka.

Prihodnji obroki bodo zaračunani po skali, ki jo določa uredba o likvidaciji kmečkih dolgov.

bivši vojni kurat — sedaj gvardijan frančiškanskega reda v Novem mestu g. Ciprijan Napast radi bolezni, ki ga je zadnje čase zopet navezala na posteljo. Po občnem zboru je opravičil svojo odsotnost pismeno in ustmeno priznani in priljubljeni banovinski zdravnik in župan Novega mesta g. dr. Polenšek Marijan, slično kakor g. Dimitrij Weble, z dostavkom, da so mu vojne žrtve kot možu globokega socialnega čuta najbolj pri srcu, ki so dale vse, dobile pa nič, ali pa komaj senco tistega, kar so za domovino žrtvovali ter da se nam bo na drugi način — s primerno podporo — lepše revanžiral.

Nato poudari tovariš predsednik Lukman: Naš prvi pozdrav pa naj velja našemu Najvišjemu Zaščitniku, kralju Petru II., kateremu zakličimo vsi v znak udanosti in zvestobe trikrat »Živijo« (kar se zgodi stoji). Njegovega tragično preminulemu očetu, našemu nepozabnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju pa iz pietete trikrat »Slava«, (kar se tudi zgodi stoji). Za tem predlaga, da pošljemo z občnega zbora pozdravna in udanostna pisma sledečim, za vojne žrtve zelo zaslužnim vladnim funkcionarjem: gosp. predsedniku vlade dr. Milanu Stojadinoviću, gosp. ministru vojnih žrtev Dragiši Cvetkoviću, gosp. notranjemu ministru dr. Antonu Korošču, gosp. finančnemu ministru dr. Dušanu Letica, pred vsemi pa Njegovemu Visočanstvu knezu-namestniku Pavlu in končno našemu zaslužnemu predsedniku Udruženja vojnih invalidov kraljevine Jugoslavije, tovarišu Božku Nediću. Soglasno sprejeto. Tovariš-tajnik Jurak prečita na zaprosilo predsednika pozdravna in udanostna pisma. Predsednik da vsebino pisem in njih odpošiljatev na glasovanje. Vsebinsko pisem in njih odpošiljatev soglasno sprejeta.

Nato poroča predsednik Lukman na kratko o ogromnem delu v pretečenem letu pri organizaciji in omenja, da tudi v bodoče ne bo nič boljše, zlasti ker je treba izvršiti popolnoma nov popis vojnih žrtev in pa da bi bil kmalu uveljavljen nov socialno pravičen invalidski zakon, ki nam ga kr. vlada pripravlja. Ob tej priliki izreče tako v svojem imenu kakor v imenu vsega članstva priznanje in zahvalo tajniku Juraku za vestno in požrtvovalno delo v prid članstva in organizacije, Jurak se s poklonom navzočim zahvali za priznanje in zaupanje.

Predsednik Lukman imenuje nato zapisničarjem občnega zbora tajnika Juraka, overovateljem zapisnika pa Penca Antona in Novak Frančiško. Soglasno sprejeto. Nato preda po običajih vodstvo občnega zbora došlemu

delegatu Oblastnega odbora — tovarišu Tomcu Stankotu, ki se za izkazano zaupanje zahvali s kratkimi, jedrnatimi besedami, zavzame predsedniško mesto in prosi tajnika, da poda svoje poročilo o delu organizacije itd. v pretečenem letu. Tajnik Jurak poda svoje poročilo približno sledeče:

Dragi tovariši in tovarišice! O svojem delu Vam ne bom obširno poročal, saj ste bili skoro skozi celo leto priča, koliko sem ga imel, ko ste me včasih tudi nad 20 krat na dan z zaupanjem obiskali in iskali pomoči pri meni. Vašim željam sem kot soštrpin, več kakor je bila moja dolžnost radevolje ustregel in si s tem lajšal vest, da pomagam svojim sotrpnikom. To ste tudi sami opazili. Bil sem vedno odkrit, sočuten in pravičen do vsakega enako, ker sem tudi z Vaše strani isto pričakoval, žal pa ni bilo vedno točno tako. Mnogokrat je igrala zavist, nevošljivost, obrekovanje in druge nečedne lastnosti umazano vlogo, kar sem vedno na mestu obsojal in grajal, škodoval pa radi tega nisem nikomur, nasprotno le koristil. Vložni zapisnik od lanskega leta izkazuje 513 števil napram 119 v letu 1935. Od teh je bilo 176 prošenj na razne oblasti in urade, največ na Invalidsko sodišče, na finančno direkcijo, na sresko načelstvo, na ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja, na davčno upravo, na razna sodišča radi izbriha kazni, precej zamotanih in težkih pritožb na višje Invalidsko sodišče in ena tožba na Državni svet, ostalih 337 števil pa je odpadlo na interno poslovanje med posameznimi uradi in oblastmi, najmanj dve tretjini na naš Oblastni odbor in občine našega področja. Kdor zna vsaj približno ceniti trudopolno delo duševnih delavcev, bo brez oklevanja priznal, da je bilo to ogromno delo za eno osebo, zlasti še tako bolešno, kakor sem jaz. Toda nato se ni nikdo oziral, nikdo ni vprašal, koliko nagrade dobi tajnik za požrtvovalno in vestno delo, saj plačati se tako delo pri pičlih dohodkih organizacije ne more. Pokazal sem lani vsem, kaj lahko doseže sposobna organizatorična moč, kako je treba voditi organizacijo, da uspehi ne izostanejo. Za bodoče pa lahko prevzame moj posel kdo drugi. Vsak član, tudi manj potrební, iščejo le materijelne koristi pri organizaciji, požrtvovalnih je le malo. Zahtevajo od tajnika zastoj garati, od blagajnika pa zbiranje denarnih sredstev po vseh kotih in krajih za podpore. To smo storili, podpore pa smo delili najsiromašnejšim članom, ki jim je Invalidski zakon iz leta 1929 odvzel pravice. Na žalost pa smo slišali s strani manj potrebnih, ki uživajo invalidsko zaščito in imajo nekateri še zraven

nekaj privatnega premoženja, mnogo kritike, zakaj se tudi njih ni upoštevalo pri podporah. Kakor sva s tovarišem predsednikom povodom takih kritik že ponovno poudarjala, da je sramotno nezaslužen živeti na račun siromašnejšega, poudarjam tudi danes. Odbor je delil podpore pravično, po svoji najboljši vednosti in vesti. Če misli kdo, da se mu je v tem pogledu zgodila kaka krivica, prosim, da se brez strahu oglasi. Če bi imeli denarna sredstva na razpolago, bi najraje vsem dali podporo. Upam, da se take neupravičene kritike v bodoče ne bo več slišalo. Število članstva je naraslo od lanskih 64 na 165, od tega radi skrajnega siromaštva 14 brezplačnih, število naročnikov »Vojnega invalida« pa od 58 na 138, to je najboljši dokaz našega dela in zaupanja v našo vseh državno organizacijo. Zato čuvajte ugled svoje organizacije v vsakem pogledu in glejte, da boste imeli v Vaši upravi vsestransko zmožne, sočutne in pravične funkcionarje. Končam tajniško poročilo in preidem k važnejši točki, ki je danes najbolj aktualna, to je zahteva, po novem socialno pravičnem Invalidskem zakonu. Današnja kr. vlada tak zakon baje že pripravljala, ker je po daljšem proučevanju krivic, ki jih je napravil invalidski zakon iz leta 1929 vojnim žrtvam, prišla do spoznanja, da tako ne more več naprej gledati nesrečnih in brezpravnih vojnih žrtv. Največ zaslug pri tem pa ima brez dvoma naš velezaslužni predsednik Udruženja vojnih invalidov kraljevine Jugoslavije tovariš Božidar Nedić, ki je v svoji knjigi »Problem obezbeđenja invalida i savremeno invalidsko zakonodavstvo« obelodanil vse kričeče krivice, ki so se napravile vojnim žrtvam namenoma ali ne, pod firmo »varčevanja«.

Knjiga je vredna, da se temeljito prouči, Pisec knjige kritizira vse krivice, ki jih je prizadejal nesocialen in krivičen Invalidski zakon iz leta 1929., ko je bilo naše Udruženje pod komsarijatom in ko je v državi vladala diktatura, razglablja podrobno vse kričeče slučaje in krivično tolmačenje zakona ter nudi kr. vladi pametne, praktične in socialno pravične predloge za odpravo teh neznosnih krivic. Ta knjiga nam je bila doposlana za novo leto in si jo lahko vsak član, ki pozna cirilico, izposodi pri tajniku. Popolnoma iste nazore, misli, zahteve in predloge je stavila na razpolago tudi naša krajevna organizacija za III. plenarno sejo tako Oblastnemu odboru v Ljubljani kakor tudi širšemu Središnjemu odboru v Beogradu. Vojni invalid za november 1936 je o tem tudi na kratko poročal. Preobsežno bi bilo, podrobno razlagati naše predloge in vsebino izdane knjige tovariša Božidarja Nedića. Zgodovina vojnih žrtv naše države bo zapisala njegovo ime z debelimi črkami. Preden Vam stavim za sprejem primerno resolucijo, ki jo naj blagovoli navzoči g. predsednik kr. vlade s svojim priporočilom predati na kompetentno mesto, želim omeniti le najvažnejše kratke odlomke iz omenjene knjige. Če mi bo pa moje rahlo zdravje dopuščalo, se želim podrobneje javiti v eni prihodnjih števil »Vojnega invalida«, katerega naročnik mora postati vsaka vojna žrtev, kakor je to v Italiji, v Franciji, Belgiji in drugod. Pisec knjige kritizira stvarno nedostatke invalidskega zakona iz leta 1929., ki je odvzel tisočem in tisočem vojnih žrtv že priznane pravice, največ radi tega, ker so se velike napake prenašale iz zakona v zakon. Ščitili so se samo interesi države, vojne žrtve pa so v pretežni večini prepušćene pozabljenju. Novi Invalidski zakon mora odgovarjati vsem zahtevam vojnih žrtv, vsebina in praktično izvajanje morata zasledovati le interes za domovino zaslužnih vojnih žrtv. Domovina mora biti svojim ustvariteljem v resnici, ne pa samo na papirju hvaležna. Kadar se to izpolni, bo rešeno eno najvažnejših socialnih vprašanj današnjega časa. Brez zadovoljive nesrečnih vojnih žrtv ne bo sreče, napredka in blagostanja v državi. Zato predlagam, da pošljemo z današnjega, našega zelo lepo obiskanega občnega zbora kr. vladi sledečo

resolucijo:

Vojne žrtve novomeškega in deloma krškega sreza, banovina dravska, zbrane danes dne 10. januarja 1937 v zelo častnem številu, na redni letni skupščini v Novem mestu, izražamo kr. vladi svoje priznanje in prisrčno zahvalo za vse socialne ukrepe, ki so pretečeno leto vrnili okrog 16.000 vojnim žrtvam v državi izgubljene invalidske pravice. Zato prosimo kr. vlado še nadaljnega sočutja in pomoči, da bodo ponižani in skoro pozabljeni tvorci naše domovine — Jugoslavije — končno do zadnjega deležni priznanja za svoje herojske čine in žrtve za našo domovino. Zlasti naj se v novem, socialnopravičnem Invalidskem zakonu, ki nam ga kr. vlada pripravlja, upošteva sledeče:

1. da dovoli na prošnjo vsakemu vojnemu invalidu — ranjenemu ali bolezenskemu —, ki čuti, da se mu godi kaka krivica, ponoven pregled pred invalidsko komisijo;

2. da bodo invalidske komisije vsestransko, sočutno in vestno preiskavale vse hibe in bolezni, ki so v vzročni zvezi z vojno in ki jih invalid bodisi v prošnji, bodisi ustmeno pred invalidsko komisijo navaja;

3. da prizna Invalidsko sodišče prizadeti vojni žrtvi na podlagi ugotovljenih procentov delanezmožnosti po zakonu odgovarjajočo invalidnino, in validsko podporo ali denarno pomoč neglede na vse do sedaj veljavne roke za prijavo, če so izpolnjeni ostali pogoji zakona;

4. k § 10 Invalidskega zakona iz leta 1929. naj se doda še X. skupina za 20% vojne invalide z letno invalidnino najmanj 360.— Din;

5. nesocialna določba § 5 uredbe z dne 25. marca 1936 naj se izpremeni v besedilo: »Vojni invalidi VII.—X. skupine lahko zahtevajo povišanje svoje invalidnine, ako se njih zdravstveno stanje poslabša, vendar jim teče višja invalidnina še le od dneva priznanja višjih procentov invalidnosti«;

6. priznanje invalidnine itd. naj bo progresivno in to še le preko zakonito določenega davčnega cenzusa.

7. radi različnih davčnih vrst in sledeče:

100% predvidenih invalidskih prejemkov se prizna:

a) pri zemljarini do 300.— Din,
b) pri zgradarini, pridobnini in rentnini do 600.— Din,

c) uslužbenski davek za priznanje invalidnine itd. ne pride v poštev,

d) vse vojne žrtve v mestih, trgih in letoviščih uživajo pri priznanju invalidnine itd. glede davčnega cenzusa pri zgradarini od prostorov v lastni hiši in ki jih sami uporabljajo iste ugodnosti, kakor njih sodrugi na kmetih, ki so zgradarine od svojih hiš, če jih nimajo v najemu, po davčnem zakonu popolnoma oproščeni;

8. preostra določila § 42 inv. zak. iz leta 1929 naj se po predloženem predlogu Središnjega odbora v Beogradu za vse našete kazni do skrajnosti omilijo, izrečene in prestane kazni popolnoma brišejo, v kolikor pri tem ne trpi dostojanstvo države, da pridejo prizadete vojne žrtve zopet do svojih izgubljenih pravic;

9. vsem vojnim vdovam, kojih moške so umrli na posledicah ran, poškodb ali bolezni, dobljenih v vojni, a so bili ob času smrti še neocenjeni ali nepriznani, se mora priznati ista invalidska podpora kakor vdovam, kojih moške so bili že priznani za invalide po obstoječih predvojnih in povojnih invalidskih zakonih;

10. siromašnim vojnim invalidom VII. skupine se mora priznati draginjska doklada za ženo in otroke, kakor je priznana družinam umrlih vojnih invalidov te skupine po uredbi z dne 25. marca 1936;

11. predvojnim in povojnim invalidom, onesposobljenim pri izvrševanju obvezne vojaške službe, se mora nuditi ista zaščita kakor vojnim invalidom;

12. slično kakor v Bolgariji in drugod naj kr. vlada osvobodi z novim Inv. zakonom vse vojne žrtve plačevanja kuluka v gotovini kakor tudi nadomestnega dela itd. ter plačila takse za radio, prvenstveno pa popolnoma slepe vojne invalide;

13. vojne žrtve naj kr. vlada zaščiti tako, da jih njih nasprotniki ne bodo mogli na noben način izigravati, da bodo imele povsod, ne kakor doslej samo na papirju, prednost pred nezaščitenimi prosilci zlasti v pogledu podeljevanja raznih koncesij, trafik in pri oddaji raznih služb, za katere so kljub svoji pohabi ali bolezni sposobne;

14. vse kršitve invalidskega zakona, zlasti pri podeljevanju koncesij, trafik, pri raznih zaposlitvah v javnih in zasebnih službah itd., naj se kaznujejo z občutno denarno kaznijo v prid »Narodnega invalidskega fonda«. V slučaju neiztrljivosti denarne kazni, naj se ista spremeni v odgovarjajočo zaporno kazen. Trdno smo prepričani, da bi na tak način kr. vlada najprej ukrotila nasprotnike vojnih žrtv.

15. Sedanja prvostopna Invalidska sodišča pri starih divizije naj postanejo drugostopna, njih dosedanja posli pa se naj radi hitrejšega poslovanja in točnejšega poznavanja krajevnih razmer prenesejo na redna sreska sodišča;

16. radi lažjega in hitrejšega nakazila zaostalih invalidnin itd. naj kr. vlada vnese v vsakoletni državni proračun potrebne rezervne kredite;

17. opazujoč spoštovanje zaslužnih vojnih žrtv, ki nam ga činitelji kr. vlade zadnje čase javno izpričujejo in dokazujejo, naj blagovoli kr. vlada vnesti v nov Invalidski zakon tudi določbo, da se za državo zaslužne vojne žrtve takoj po predlogu pristojnih oblasti ali pa tudi iz lastne iniciative odlikujejo z raznimi kraljevimi odlikovanji brez plačila takse. Taka zaslužna odlikovanja, ki si jih vojne žrtve za prestano gorje in njega straš-

ne posledice odkrito žele od vladarja naše krvi, naj bi se prvenstveno dajala pred vsemi drugimi stanovi in poklici najzaslužnejšim rodoljubom-vojnim žrtvam, da dobe s tem tudi moralno zadošćenje, priznanje in ugled med svetom, ki jim gre po vsej pravici kot prvotvorcem naše države. Tega se zavedajo in tako delajo tudi razne druge povojne države;

18. proti rešenjem drugostopnih Invalidskih sodišč naj bo po novem Invalidskem zakonu dopustna pritožba na »Državni svet«, kar je za pridobitev pravic za nekatere vojne žrtve, če hočemo doseči vsestransko pravično rešitev Invalidskega vprašanja, ne le načelne, ampak tudi odločilne važnosti. Zato prosimo, da se ta važna točka v novem zakonu ne prezre, ker smo to v dosedanjih Invalidskih zakonih zelo, zelo pogrešali;

19. glede voznih olajšav naj se dajo vojnim vdovam iste ugodnosti kakor državnim upokojencem in njih rodbinskim članom;

20. podaljšanje železniških legitimacij naj se prenese brevimanu zopet na pristojne finančne direkcije.

Soglasno sprejeto!

Predsedujoči tovariš-delegat zaprosi nato blagajnika Juraka, da poda tudi blagajniško poročilo. Blagajnik prečita in pojasni posamezne postavke bilance o blagajniškem poslovanju itd.. Blagajniško poročilo se vzame z zadovoljstvom na znanje. Tudi delegat-tovariš Tomc izreče tajniku in blagajniku Juraku svoje priznanje in zahvalo za uspešno in neumorno delo v prid članstva in organizacije, za kar se Jurak s poklonom zahvali.

(Konec v prih. številki.)

Kmečki dolgovi

Središnji odbor namerava poduzeti obsežno akcijo za saniranje in eventuelni odpis vseh dolgov, zaenkrat samo vojnih invalidov. Zaenkrat je nemogoče, da bi se v to akcijo pritegnile vse vojne žrtve. V to svrhu so mu potrebni podatki, za invalide dolžnike, komu in koliko dolgujejo, kakšne vrste dolg je (mencični, hipotekarni na hišo ali zemljišče), pri kom so dolžni, pri privatnikih, bankah, posojilnicah.

Pri popisovanju teh dolgov je najvažnejša točnost in istinitost prijavljenega dolga. Z neresničnimi podatki si morejo pokvariti vse najboljše namere in pričakovanja. Zato naj se noben invalid ne zanaša na to, da se njegove navedbe glede višine dolga morebiti ne bodo preizkusile in se o njih prepričalo in naj mu bo že sedaj povedano, da bo v slučaju lažnjive prijave izpadel iz vsake kombinacije. — Končno morajo tudi vedeti, da se bodo v slučaju potrebe, t. j., če bo akcija imela uspeh, vsi prijavljeni dolgovi proverili s podatki upnikov. Zato se Kraj. odborom naroča, da polagajo največjo pažnjo, ko bodo zbiralili te podatke.

Invalidi naj se zanimajo za prijave pri Krajevnih odborih.

Ivan Vuk:

V deželi svetopisemske kraljice iz Sabe

Abesinija — Etiopija

(Nadaljevanje.)

Na vrsti je težak zločin. Tat je odnesel denar iz spalnice gospodarjeve hiše. V soboto sta lahko prišla samo dva izmed njegovih slug. Oba sta bila znana zaradi svojega poštenja. Razen njiju ni smel nihče prestopiti praga spalnice, kajti z ulice soba ni imela niti vrat, niti oken, pač pa samo ozko duplino, skozi katero se ne bi mogel preriniti niti šakal. Preiskava je do gnala, da mora biti eden izmed dvojice obtoženih lopov. Vendar kateri? Oba sta prisegala, da sta nedolžna. Za pričo sta klicala Mater božjo, arhangele in angele in se pri tem posluževala znamenitih domačih izrekov »Umri, cesar moj, če lažem«. Obojica uživa zaupanje, pa vendar je eden izmed njiju izvršil zločin, drugi pa je nedolžen.

Ras Alula je v zadregi. Njegov glas nepogrešljivega pravoreka je

stavljen na težko preizkušnjo, da ne osvobodi krivca in obsodi nedolžnega. Treba je namreč vedeti, da se v Abesiniji kaznuje z odsekanjem desne roke. Da bi svojo slavo ohranil, je duhoviti Ras odstopil pod izgovorom posebnega spoštovanja predsedstvo sodišča izkušenemu starcu »šumi« Desta Sellasie. Starček je pozval oba obsojenca, da prisežeta, vendar s tem ni dosegel priznanja pravega zločinca. Zato je dejal: »Krvnik sem kaj! To dvojico pa mi odvedite v spalnico, iz katere je bil ukraden denar in vsak izmed njiju naj vtakne roko skozi odprtino, skozi katero ne more niti šakal.«

Rečeno, storjeno. Prispel je krvnik. Roki sta v vdolbini. Tedaj pa se je brihtni starec približal vdolbini in z gromovitim glasom zaklical: »Krvnik! odseči lopovu roko!« V tem trenutku je ena roka izmaknila, drugo je zgrabil starec z obema rokama in ves radosten zaklical: »Ta je nedolžna!«

Ali ni to Salomonova sodba? Ali pa scena iz knjige kraljev? »Kaj pa bi bilo, če bi obojica izmaknila roko?« je pozneje vprašal Sapelli duhovitega sodnika. Starec je smehljaje odgovoril: »Kaj? To bi značilo, da sta oba nedolžna ali pa da bog ne želi, da bi bil grešnik kaznovan na zemlji in si sodbo pridržuje sebi.« »Kaj pa če bi nedolžni v strahu hitreje izmaknil roko, kakor zločinec?« — »To se ne bi zgodilo,« je odgovoril starec. »Zakaj?« — »Zato, ker lopov, kadar čuje naredbo, namenjeno krvniku, hipno pomisli: »Sigurno bo meni odsekal roko!« Nedolžni bo pa mislil bolj počasi: »Kaj pa če bi krvnik po neprevidnosti odsekal mojo roko?« Pa je ta razlika velika?« je zopet vprašal Sapelli. »Dovoljna, da sem v svojem pravoreku lahko siguren,« je odgovoril starec. Le pogledajte, kaki so tile psihologi.

Leta 1916 je postal sedanji kralj regent. Bilo mu je 24 let. Bil je slavohlepen in hotel je imeti vse v svojih rokah. To je spretno naredil. Postavil je za generala in guvernerja ljudi brez denarja in brez sorodniških zvez. Vedel je, da se na take lahko bolje zanese, kakor na svoje sorodnike.

(Nadaljevanje sledi.)

Izdaja Udruženje vojnih Invalidov. Odgovorni urednik: Matej Jevak, Miklošičeva cesta št. 13. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani, (predstavnik Albert Kolman).